

ikke mindst saaledes som netop Valgmenighedspræst Rørdam kan sige den, som en Opfordring til Menigheden eller til den Forsamling, paa hvis Vegne han bekender Troen, til at give sig hen i Bekendelsen. Men jeg ved godt nu, at Pastor Rørdam ogsaa har en anden Tanke dermed, en Tanke, som Menigheden derovre i Ryslinge har givet sin Tilslutning. Denne Tanke er ikke, saaledes som man rask væk siger det fra mange Sider — jeg ser til min Forbavselse, at det ogsaa siges i Dag i en ledende Artikel i „Social-Demokraten“ —, kun et Forbehold overfor Trosbekendelsen. Det er ikke rigtigt, og Pastor Rørdam har selv meget energisk protesteret derimod overfor en af Landets Biskopper — *meget* energisk. Og jeg kan godt forstaa, at han føler sig lidt brøstholden ved, at man vil forekaste ham dette, naar det ligger ganske udenfor hans Tankegang. Nej, det, som denne Tanke gaar ud fra, saa vidt jeg har forstaaet den — og jeg tror at have forstaaet den rigtigt —, er dette, at Pastor Rørdam under sin Præstegerning baade her i København, hvor han for nogle Aar siden var Præst i en Aarrække, og ovre i Ryslinge har bragt i Erfaring, at der er Forældre, der har visse aandelige Vanskeligheder ved at bringe deres Børn til Daaben, fordi der er Led i Trosbekendelsen, som de ikke mener at kunne tilegne sig saa absolut, saa bogstaveligt, som Bekendelsen lyder. Det er jo ikke alle Mennesker, der føler Kristendommens Fordringer til Personligheden lige stærkt. For nogle føjer dette Forhold sig maaske helt let, og at de ikke kommer i Vanskeligheder, er jo saare forstaaeligt. For andre føjer dette Forhold sig adskilligt sværere, og det er disse Forældre, for hvem det falder sværere at tilegne sig Troens Sandheder, som Pastor Rørdam tænker paa, vel særlig ud fra den Tankegang, at de ikke skulde henfalde til overhovedet ikke at bringe deres Børn til Daaben. Det er altsaa dem, han vil hjælpe over Vanskelighederne ved sin før nævnte Indledning til Daabshandlingen, idet det jo udtrykkelig i denne Indledning siges, at der ikke ved Daaben aandeligt kræves mere af nogen, end de er i Stand til i Sandhed og Redelighed at kunne give sig hen i. Og dette Forhold lader sig nu ikke afvise med en rask Bemærkning

om, at det maa de kunne, det er en Selvfølgelighed, hvad der her sker, det behøver ikke at siges, o. s. v. Det er en alt for rask Bemærkning i denne Forbindelse; det angaar alt for dybe kristelige Spørgsmaal, til at man saadan kan affeje det med en Haandbevægelse. Men herved opstaaer saa ganske vist det Forhold, at Ryslinge Valgmenighed aabent vedkender sig, at der blandt dens Medlemmer, blandt dens Bekendere er en divergerende Opfattelse af Trosbekendelsens Bogstav. Men heri kan jeg i og for sig ikke se, at der er nogen Selvmodsigelse, lige saa lidt som jeg kan se, at der er nogen Selvmodsigelse i, at der kan findes Hvedemarker, hvori der ogsaa er Klinte. I hvert Fald kan denne Tilstand ikke fjernes fra en Menighed, thi jeg drister mig til at sige, at der gives intet Kirkesamfund i hele den vide Verden, hvor man kan gaa ud fra, at alle Mennesker har ganske den samme Opfattelse af alle religiøse Spørgsmaal.

Jeg skal ikke her komme ind paa en Vurdering af den Hjælp, som Pastor Rørdam saaledes søger at yde Mennesker, der er stedt i aandelige Vanskeligheder overfor Trosbekendelsen. Det føler jeg ingen Trang til, og jeg føler ogsaa, at det er ganske hensigtsløst for os i dette høje Ting eller for øvrigt i nogen som helst Forsamling at give sig til at diskutere den Slags Anliggender, for vi bliver neppe nogen Sinde enige derom. Derimod føler jeg Trang til at erklære mig ganske enig med mit Partis Ordfører i, at selv om den særlige Daabsform, de har bragt i Anvendelse i Ryslinge Valgmenighed, ligger udenfor den folkekirkelige Orden, ligger den *ikke* udenfor det evangelisk-lutherske, og jeg slutter mig ganske til mit Partis ærede Ordfører, naar han videre føjer til: Jeg gad ogsaa se den, der under virkeligt Ansvar vilde erklære denne Daab for at være kristelig ugyldig.

Det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen bebrejdede i sin Tale i Gaar Pastor Rørdam, at han skulde have udtalt, at han lige saa godt kunde bruge den ene Daabsform som den anden, thi, siger Rørdam, jeg døber i begge Tilfælde ud fra de samme Forudsætninger. Jeg tror ikke, det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen har nogen som helst Ret til at rette den Bebrejdelse mod Pastor Rørdam. Det ærede Medlem er jo Professor i Kirkehistorie og ved derfor meget bedre